

PRESCRIPTUM

Kolejny numer „Postscriptum Polonistycznego”, który oddajemy do rąk Czytelników, poświęcony jest w znacznej mierze zagadnieniom najnowszego teatru i dramatu polskiego. Zamieszczone w nim artykuły i szkice są próbą krytycznego omówienia postaw światopoglądowych i estetycznych, poszukiwań i tendencji charakterystycznych dla dzisiejszej praktyki scenicznej i dramatopisarskiej. Pokazują zjawiska – naszym zdaniem – ważne i interesujące, które z jednej strony świadczą o dynamice przemian zachodzących po 1989 roku w polskim teatrze oraz w pisanych dla teatru tekstach, z drugiej natomiast obrazują różnorodność – nie tylko teatralnych, ale również widowiskowych – form i gatunków. Wyrazem tych zmian jest w dramacie zarówno zwrot ku doświadczeniom codzienności, opis współczesnych realiów i problemów, jak i rozpad tradycyjnej konstrukcji postaci, wypieranej przez „głos” czy figurę chóru. W teatrze przeobrażenia te dobrze odzwierciedla praktyka adaptacji literackich i nieliterackich tekstów na scenę czy twórczość reżyserów manifestujących nadzwyczaj radykalny stosunek do (narodowych i kulturowych) tradycji, ale także – rosnąca, wielopostaciowa rola muzyki w przedstawieniu. Inne, choć równie znaczące okazały się konsekwencje, jakie przełom 1989 roku pociągnął za sobą w teatrach musicalowych i w kabarecie. Obok rozważań na temat sytuacji polskiego dramatu i teatru dzisiaj w „Postscriptum” znalazły się ponadto szkice, które poszerzają obraz współczesności o dramaturgię Witkacego, problematykę literacko-sceniczną biografistyki oraz dramatu kobiecego.

W drugiej części tomu zamieszczone zostały rozprawy poświęcone wybranym zagadnieniom współczesnej literatury polskiej. Czytelnik odnajdzie ciekawe interpretacje wybranych utworów Czesława Miłosza, Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego, czy prześledzić próbę antropologicznego odczytania jednego z tekstów Witkacego. Ponadto napisany interesująco tekst o śladach motywów australijskich w polskiej literaturze.

Warto także zatrzymać się nad tekstami poświęconymi najważniejszym wydarzeniom na polskim rynku wydawniczym, na scenie teatralnej oraz nowościom filmowym. Ponadto jak zawsze w tomie pomieszczone zostały recenzje prac szczególnie cennych dla osób zajmujących się nauczaniem języka polskiego. Pragniemy także odnotować informacje na temat ważnych projektów konferencyjnych przygotowanych przez polonistów zagranicznych.

Tom przygotowali: prof. dr hab. Ewa Wąchocka i dr Aleksandra Achtelik, pracujące w Instytucie Instytutu Nauk o Kulturze Uniwersytetu Śląskiego.

Redaktor Naczelny

PRESCRIPTUM

This issue of “Postscriptum Polonistyczne” that we present to the readers is dedicated mostly to problems concerning contemporary Polish theatre and drama. The articles and sketches gathered here offer critical descriptions of worldview and esthetic attitudes, directions and tendencies characteristic in dramatic and theatrical practices today. They present phenomena that, in our opinion, are important and interesting – phenomena that demonstrate how dynamically Polish theatre and drama have been changing since 1989. On the other hand, they present a variety of theatrical and stage genres and forms. Expressions of these changes can be seen in drama, also in the return toward experience of everyday life, descriptions of contemporary realities and problems, as well as the destruction of traditional hero, ousted by the ‘voice’ or the figure of chorus. In theatre, such transformations are reflected in adaptation strategies of literary and nonliterary texts on stage, or in the creativity of some directors that manifest extremely radical attitude towards (national and cultural) traditions, as well as the increasing and varied role of music in theatrical performance. Different, but equally important consequences were caused by the events of 1989 in musical theatres and in cabaret. Next to articles analyzing the situation of Polish theatre and drama today, we publish in the “Postscriptum” some articles to widen the image of contemporaneity by discussing Witkacy’s drama, problems concerning literary and stage biographies, and women’s drama.

In the second part of this issue we inserted articles dedicated to some chosen problems concerning contemporary Polish literature. Readers can find there interesting interpretations of some selected works by Czesław Miłosz, Konstanty Ildefons Gałczyński, or anthropological interpretations of Witkacy’s texts. Moreover, it contains also an interestingly written article about Australian motifs in Polish literature.

It is certainly worth to recommend the section that concerns latest events in the field of publishing, theatre and film. In addition, as always, we present also some reviews of publications that are especially important for people involved in teaching Polish as a foreign language. We also wanted to note important conference projects prepared by the Polish teachers abroad.

This issue of “Postscriptum” was prepared by: prof. dr. hab. Ewa Wąchocka and dr Aleksandra Achtelek, together with scholars from the Institute of Cultural Studies at the University of Silesia.

General Editor